

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

Club De La Cultura Árabe

انجمن فرهنگ عرب ۲۱ اکتوبر ۲۰۲۳

برگردان: نسرين معروفی

۲۷ اکتوبر ۲۰۲۳

داستان پشت کوفی فلسطینی: چیزی فراتر از یک دستمال سر

کوفیه امروز چیزی بیش از یک نماد میراث فلسطینی است. پوشیدن کوفی به بیان مقاومت و شورش در برابر هر نوع بی عدالتی تبدیل شده است. این راهی برای ابراز همبستگی با همه کسانی است که حقوقشان به سرقت رفته و صدایشان خاموش شده است. تکه پارچه ای که هزاران کلمه را به زبان می آورد... برای فلسطینی ها به ویژه، کوفیه را می توان به معنای دو چیز دانست: "فلسطین به حیات خود ادامه خواهد داد. فلسطین آزاد خواهد شد."

کوفیه فلسطینی (کفیه یا حتا در زبان عربی) دستمال سر به معنای فرهنگی ریشه ای در مبارزه و مقاومت مردم فلسطین است که در ۱۰۰ سال اخیر به ابزاری سیاسی و فرهنگی تبدیل شده است.

تاریخ استفاده از آن به قرن ها قبل برمی گردد، اگرچه منشأ دقیق آن نامشخص است. برخی معتقدند که کشیشان سومری بیش از ۵۰۰۰ سال پیش از آن به عنوان نماد افتخار و رتبه اجتماعی در بین النهرین باستان استفاده می کردند.

منابع دیگر حاکی از آن است که نام کوفیه از یک شهر عراق به نام کوفه گرفته شده است و در طول نبرد قرن هفتم میان اعراب و ایرانیان در آن شهر، اعراب عمامه های خود را با تارهایی از پشم شتر محکم کردند تا خود را در بحبوحه جنگ شناسائی کنند. پس از پیروزی اعراب به استفاده از عمامه به این روش ادامه دادند.

کوفیای سنتی فلسطین از پنبه سفید با گلدوزی سیاه ساخته شده است. همچنین تنوع در انتخاب رنگ و طرح آن وجود دارد.

حقیقت این است که با گذشت زمان، استفاده از آن در سراسر خاورمیانه گسترش یافت و هر منطقه نسخه مخصوص به خود را از طرح تکه ایجاد کرد. به طور سنتی، می توان آن را در سرخ و یا سیاه تشخیص داد، که نسخه سرخ آن در اردن، عراق و کشورهای خلیج بسیار محبوب است. این لباس در اردن و سوریه به نام شمع shemagh و در کشورهای حاشیه خلیج فارس به نام غترا ghutra معروف است.

در فلسطین، قبل از سال ۱۹۳۰، کوفیه عمدتاً توسط دهقانان و بادیه نشینان به عنوان محافظت در برابر آفتاب و طوفان ریگ استفاده می شد، در حالی که در شهرها از انواع دیگر لوازم جانبی مانند تارپوس (نوعی کلاه گرد و پهن با منگوله در بالای آن استفاده می شد که توسط امپراتوری عثمانی رایج شد). پس از اشغال بریتانیا در سال ۱۹۳۰، استفاده از کوفیه در میان مردم گسترش یافت و بعد سیاسی کاملاً جدیدی به خود گرفت.

در جریان انقلاب کبیر فلسطین در سال ۱۹۳۶، کسانی که برای اولین بار علیه حاکمیت بریتانیا قیام کردند، دهقانان بودند. کوفیا برای پنهان کردن چهره هایشان و اجتناب از دستگیری خدمت می کردند، اما وقتی وارد شهرها می شدند، آنها را رها می کردند. دستگیری ها و ممنوعیت استفاده از کوفی توسط مقامات انگلیس، فرماندهی عالی انقلاب فلسطین را برانگیخت تا دستور استفاده از کوفی را به همه مردان چه در شهرها و چه در مزارع بدهد تا شورشیان بتوانند خود را استتار کنند. به این ترتیب کوفی رایج شد و به نماد مقاومت و هویت ملی تبدیل شد.

زمانی که نکبه، با ایجاد اسرائیل در سال ۱۹۴۸، به معنای پاکسازی قومی و آوارگی اجباری صدها هزار فلسطینی از سرزمین ها و خانه هایشان بود، کوفیه نیز نشان دهنده یک موضوع هویت ملی و فرهنگی بود که می باید به آن ارزش قایل شد.

کوفی به عنوان نماد مقاومت فلسطین در دهه ۱۹۶۰ تثبیت شد، زمانی که یاسر عرفات شناخته شده ترین چهره مبارزات فلسطینی شد و همیشه در همه حضورهای عمومی خود از کوفی استفاده می کرد. لیلای خالد، یکی از اعضای جبهه مردمی برای آزادی فلسطین (PFLP)، پس از عکس های نمادین خود در دهه ۱۹۷۰، زنان را تحت تأثیر قرار داد تا کوفیه را بیشتر بپوشند. پوشیدن کوفیه به نوعی لباس متحدالشکل در برابر اشغالگری اسرائیل به حیث نماد مقاومت و اتحاد در مبارزه برای رهائی تبدیل شد.

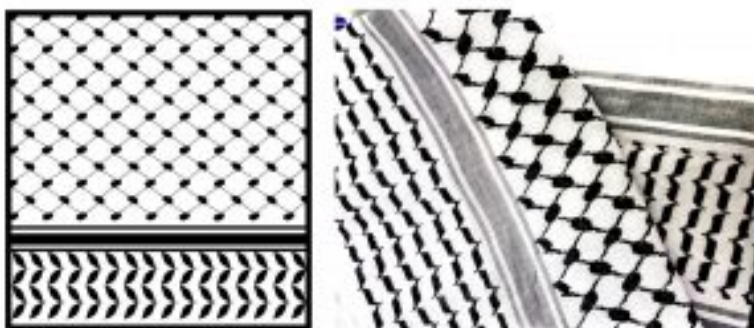
یاسر عرفات و لیلیا خالد

طرح و نماد کوفی فلسطین

کوفیای سنتی فلسطین از پنبه سفید با گلدوزی سیاه ساخته شده است. در انتخاب رنگ نیز تغییراتی وجود دارد. هیچ تفسیر رسمی از معنای طرح کوفیه وجود ندارد و مانند هر نمادی که تاریخچه چند صد ساله دارد، معنای آن هم به طور عموم در طول سال ها ساخته شده است.

بیانید در بخش هائی به آن نگاه کنیم:

طرح اصلی: که در عربی به نام حنا شناخته می شود، تمام مرکز و بیشتر کوفیه را در بر می گیرد. تعبیری که در سال های اخیر بیش از همه منتشر شده، این است که این طرح به عنوان یک تور ماهیگیری، نماد پیوند فلسطین با بحرمیترانه و تداعی کننده تصاویر فراوانی و آزادی است. ولی امروز به دلیل سیستم اپارتاید تحمیل شده توسط اسرائیل، دسترسی فلسطینیان به بحر کاملاً محدود شده است و معنای بیشتری به این تفسیر می دهد. علاوه بر این، این شبکه همچنین نشان دهنده روابط جمعی و کار تعاونی جامعه فلسطین است.

تعبیر دیگر از طرح، «لانه زنبوری» است که نمادی از ساختار جامعه فلسطین است. از سوی دیگر، برخی مانند هنرمند فلسطینی «فارگو طبّاحی»، این طرح را یک «سیم خاردار» می دانند که نشان دهنده ادامه اشغال است.

لبه های سیاه کامل: اعتقاد بر این است که آنها نماد مسیرهای تجاری هستند که در طول هزاران سال تاریخ، تنوع و غنای فرهنگی را برای فلسطین فراهم کرده است.

با تمام تصاویری که کوفیه فلسطین تداعی می کند، می توانیم قبول کنیم که طراحی آن یادآوری دائمی از مبارزه مردم فلسطین برای سرزمینشان و تشنگی آنها برای آزادی است.

«هیرباوی»: آخرین کارخانه فلسطینی که کوفیه می سازد

با وجود محبوبیت کوفی فلسطینی، ساخت آن در سال های اخیر کاهش یافته است. بیش از ۳۰ کارخانه کوفیه که در فلسطین فعال بودند، امروز تنها یک کارخانه باقی مانده است: منسوجات هیرباوی.

هیرباوی که در جلیل (هیرون)، یکی از شهرهایی که بیشتر توسط شهرک نشینان اسرائیلی محاصره شده است، یک تجارت خانوادگی است که از سال ۱۹۶۱ صنایع دستی و تکنیک های سنتی ساخت کوفیه را حفظ کرده است. از فشارهای اقتصادی و سیاسی زیادی جان سالم به در برده است: از یک سو، این کشور با رقابت کپی های ارزانتری از چین مواجه است که به بازار سراسر جهان حمله می کنند و از سوی دیگر، باید بر موانع و محدودیت های اقتصادی تحمیل شده توسط اشغال غیرقانونی اسرائیل بر اقتصاد فلسطین غلبه کند.

«هیرباوی» از تولید ۱۵۰۰۰۰ کوفی در سال ۱۹۹۳ به تولید ۱۰۰۰۰ کوفی در سال ۲۰۱۰ رسید. او به لطف شبکه های اجتماعی و حمایت و رشد مداوم جامعه آنلاین بین المللی متعهد به تجارت منصفانه و ارمان فلسطین از ورشکستگی نجات یافت.

Made in Palestine، یک سازمان المانی که توسط فلسطینی ها تأسیس شده است، سایت kufiya.org، مرکز اصلی فروش آنلاین هیرباوی کوفیه را توسعه داده است.

امروزه، کسانی که به دنبال کوفی اصیل فلسطینی هستند، می دانند که فقط می توانند آن را در هیرباوی تهیه کنند. هیچ مارکتی وجود ندارد که از نظر کیفیت قابل مقایسه با آن باشد زیرا هیچ ماشینی وجود ندارد که بتواند آنچه هیرباوی با تکنیک بافت دو لایه به دست می آورد را به طور انبوه تکرار کند. تکنیکی که آنها در طول سالها توسعه داده اند و تنها تعداد کمی از افراد به آن مسلط هستند.

همبستگی بین المللی

کوفی فلسطین نماد مقاومت و همبستگی با مبارزات مردم فلسطین برای آزادی و عدالت بوده و هست. کوفیه از زمان استفاده از آن در جریان انقلاب کبیر فلسطین در دهه ۱۹۳۰ تا حضور آن در تظاهرات کنونی در فلسطین و سراسر جهان، عنصری کلیدی در تأیید هویت فلسطینی و محکوم کردن اشغالگری اسرائیل بوده است.

علاوه بر این، استفاده از کوفیه به عنوان نماد مقاومت از مرزهای فلسطین فراتر رفته و به نماد جهانی مبارزه با ظلم و بی عدالتی تبدیل شده است.

بلا حدید، راجر واترز، نلسون ماندلا، لولا، فیدل کاسترو، الیانا، عزیز بکائوئی، ریحانا، گروه تام مورلو، پیامبران خشم، و دیگران با لباس کوفی فلسطینی.

نحوه پوشیدن کوفیه فلسطینی

برخی از برندهای مد به دلیل سوء استفاده و بی اهمیت جلوه دادن معنای کوفی مورد انتقاد قرار گرفته اند. این مورد در مورد برند امریکائی Urban Outfitters بود که کوفی ها را با نام "دستمال ضد جنگ" می فروخت و به دلیل انتقادات وارده مجبور شد آنها را پس بگیرد.

حتی طراحان اسرائیلی هستند که از کوفی فلسطینی در چارچوب مفهوم نادرست «همزیستی» استفاده کرده و نمادگرایی آن را کاملاً هتک حرمت کردند. همزیستی واقعی تنها در شرایط برابری و عدالت امکان پذیر است، نه در چارچوب اشغال و سلب حقوق کل یک جمعیت تحت معیارهای قومی و نژادی.

پس باید گفت که پوشیدن کوفی به بیان مقاومت و شورش در برابر هر نوع بی عدالتی تبدیل شده است. این راهی برای ابراز همبستگی با همه کسانی است که حقوقشان به سرقت رفته و صدایشان خاموش شده است.

با این حال، به لطف فعالیت هائی که این سوء استفاده ها را قابل مشاهده می کند، موارد تصاحب و بی اهمیت جلوه دادن کوفیه کمتر می شود. جشن سالانه ای که از سال ۲۰۱۶ هر ساله در ۱۱ می در روز جهانی کوفیه برگزار می شود، به نمایان شدن اهمیت فرهنگی و سیاسی کوفیه کمک می کند. همچنین بهانه ای برای کمپین هائی مانند «کوفیه بپوش» است که از مردم سراسر جهان دعوت می کند تا با استفاده از keffiyehday کوفیه خود را بپوشند و عکس های خود را در شبکه های اجتماعی منتشر کنند تا حمایت خود را از ارمان فلسطین نشان دهند.

برخی از کوفیه به عنوان دستمال سر مثلی به دور گردن خود استفاده می کنند و برخی دیگر آن را مانند دستمال به دور خود می پیچند یا به عنوان دستمال از آن استفاده می کنند. همچنین می توان آن را به عنوان حجاب یا عمامه دستمال سر گذاشت. حتی کسانی هستند که از آن در خانه خود به عنوان کمپل، سرمیزی یا ملبله استفاده می کنند. اندازه بزرگ آن باعث خلایقیت می شود.

به قول از خانواده هیرباوی: «کوفیه امروزی بیش از یک نماد میراث فلسطینی است. پوشیدن کوفی به بیان مقاومت و شورش در برابر هر نوع بی عدالتی تبدیل شده است. این راهی برای ابراز همبستگی با همه کسانی است که حقوقشان به سرقت رفته و صدایشان خاموش شده است. "یک تکه پارچه که هزاران کلمه را بیان می کند."

آنها می‌افزایند: «به ویژه برای فلسطینیان، کوفیه دو معنی دارد: فلسطین به حیات خود ادامه خواهد داد. فلسطین آزاد خواهد شد.»

انجمن فرهنگ عرب، ۹ می ۲۰۲۳

La Pluma. Net